

Een vrije jongen met een groot hart

Henk Scholte krijgt de Wessel Gansfortprijs

Vanmiddag krijgt Henk Scholte (1959) de Wessel Gansfortprijs. Dat belooft een happening te worden op het Groninger Provinciehuis, want Scholte kent ontelbaar veel mensen. En waar Henk is, is het nooit saai. Profiel van een rondborstige levensgenieter die een enorme kennis van volksmuziek paart een onstuitbare lust tot verhalen vertellen.

Henk Scholte.

Foto: Ida F. Mulder

'Een mooi mens om te zien, te horen en te lezen", zegt Martin Koster, die als hoofdredacteur/oprichter van het Drentse literaire tijdschrift *Roet* ('onkruid') betrokken was bij de oprichting van het Groningse blad *Krödde* (ook 'onkruid'). "Maar misschien niet altijd om mee samen te werken", voegt hij eraan toe. Want Henk Scholte kan veel, maar afspraken maken en structuur aanbren- gen zijn niet zijn sterke punten.

"Hij had nooit een agenda. Hij ont- hield alles zo wel, zei hij", vertelt Hanny Diemer, met hem redactielid van *Krödde*. Hij vergat daardoor vaak de redactiever- gaderingen. Een reden voor Scholtes vroegtijdige afscheid van de redactie.

Henk is eigenlijk een vrije jongen. Impulsief en altijd zichzelf. Totdat hij aan zijn oren bij de les getrokken wordt. Dat moet wel eens bij de Eems Dollard Regio.

Eric Neef, zijn baas, vertelt dat Henk on- gelooflijk gemakkelijk contacten legt en ter weerszijden van de grens moeiteloos met Jan en alleman in gesprek komt. Ide- aal als je daar zit om culturele evene- menten op te zetten. Maar hij heeft een hekel aan bureaucratisch gedoe. "Toch is hij ambtenaar en worden er steeds meer eisen gesteld aan de rimram erom- heen. Dat vindt hij niet leuk en dan moe- ten anderen hem te hulp schieten. Henk is een kunstenaar, misschien bevestigt hij het vooroordeel dat kunstenaars wei- nig structuur hebben."

Het heeft Scholte niet gehinderd een diepgaande kennis van volksmuziek te verwerven. "Hij heeft de zaken heel goed op een rij, ik ken weinig mensen die deskundiger zijn op dat terrein", zegt Roel Dijkhuis, directeur/hoofd- redacteur van RTV-Noord, waar Scholte het streektaalmuziekprogramma *Twij deuntjes veur ain cent* presenteert. "Hij heeft een fenomenale kennis van de mu- ziek die hij draait."

Henk heeft thuis duizenden platen en cd's. Eddy de Jonge, die vanaf het begin

met Scholte in de Groninger folkgroep Törf zit: "Hij is een groot muziekliefheb- ber, hij vindt echt alles mooi. Hij is ge- specialiseerd in wereldmuziek. Van keelklanken uit Mongolië tot jodelende hottentotten in Afrika, hij weet overal van af. Bij hem thuis kun je muziek be- luisteren die je nog nooit gehoord hebt. Hij kent alle culturen en dat combineert hij met de Groningse cultuur."

Scholte is niet de leider van Törf. "Mu- zikaal zeker niet, maar hij is de vlag naar buiten. Henkie is redelijk op zichzelf ge- oriënteerd, hij presenteert zichzelf ook graag. Daar heeft Törf baat bij."

Scholte vindt het vast fantastisch dat hij de officiële culturele prijs van Groningen krijgt. "Hij is wel een beetje auto- riteitgevoelig", weet Bert Ridderbos, ook van Törf. "Hij vindt het leuk tussen de hotemetoten te zitten." Aan de andere kant voelt Henk zich boven niemand verheven. Hij gaat met iedereen het ge- sprek aan, ook op straat met mensen om wie anderen met een boog heenlopen. Hij kent ontelbare mensen. En verhalen vertellen dat hij kan. Ridderbos was in

1998 samen met hem en Willem de Rid- der in Groningen op een verhalentour- nee. "Dan komt hij met allerlei mooie verzinsels. Hij vertelt ze alsof het afge- wogen verhalen zijn, maar hij heeft ze vijf minuten geleden bedacht."

Hanny Diemer kent hem ook van zijn verhalen. Hij inspireerde haar zelfs tot het schrijven van *'t Volle leven van Ebbert Venemoo*, een boek met anekdotes over Scholtes leven. Hoe Scholte toen hij nog dacht dat hij onderwijzer wilde worden als hospitant voor de klas in slaap viel, terwijl zijn mentor achter in de klas zat. Hoe hij de dichter Hendrik de Vries half dood uit een droge sloot opviste. Hoe vlak achter hem een zelfmoordenaar op het trottoir stortte toen hij langs de Mar- tinitoren liep. "Henk maakt vreselijk veel mee, hij is een hartstikke interes- sante figuur, maar het is vooral hōe hij het vertelt."

Een origineel portret, een persoonlijk- heid. Diemer: "Hij zei eens tegen mij dat hij *Dagwerk* las van Willem Diemer, een oom van mij. Niet om door te komen, zei hij. Waarom heb je het dan gekocht,

vroeg ik. Heb ik niet, zei hij, het ligt bij (boekhandel) Scholtens en iedere dag als ik er langs loop lees ik een paar bladzij- den verder."

"Hij komt altijd met de wonderlijkste vouwfiets die ik ooit gezien heb het ge- bouw binnen", vertelt Roel Dijkhuis. "Een heel klein pakketje, daar is hij heel trots op, hij gaat er ook mee naar Am- sterdam. Hij is een typische Groninger, altijd vol wonderlijke Groningse uit- drukkingen. Als hij bij ons in de kantine stampot heeft gegeten, dan zegt hij dat hij daar *zwelsk* van wordt. Hij is ook eens tijdens een dronkemansfeest als Neptu- nus opgedoken uit de vijver van het Noorderplantsoen."

Scholte kent het Stad-Groninger kroegleven, drank en hij zijn goeie be- kenden. Ridderbos: "Dat leidde wel eens tot incidenten - dan hadden wij plezier, maar voor hem was het soms pijnlijk. Vroeger is drinken een probleem voor hem geweest, nu niet meer. Henk wordt niet vervelend van drank, alleen maar leuker. En hij heeft een groot hart. Als zijn moeder problemen heeft, dan is hij

er. Dan laat hij belangrijke dingen lo- pen." Eric Neef: "Hij lijdt eronder als zijn moeder ziek is. Hij kan heel emotioneel zijn. Inderdaad, toch wel een beetje *'him- melhoch jauchzend, zum Tode betrübt'*."

■ WESSEL GANSFORTPRIJS

De Wessel Gansfortprijs, de tweejaarlijkse culturele prijs van de provincie Groningen, bestaat uit een plastiek en een bedrag van 6807 euro. Henk Scholte krijgt hem voor zijn niet aflatende ijver om de streektaal(muziek) op een hoger plan te tillen.

Hij is sinds de oprichting in 1975 als zanger- /frontman het gezicht van de Groninger folk- groep Törf. Ook is hij medeoprichter van het Groningse literaire tijdschrift *Krödde* (1985). In 1991 verscheen zijn dichtbundel *Vervrömd*. Hij spoort oude Groninger liedjes op en weet veel van Nedersaksische dialecten ter weers- zijden van de landsgrens. Eerdere winnaars waren schilderes Olga Wiese, dichter Jean- Pierre Rawie, toneelmaker Evert de Jager, theatervormgever Henk Kraayenzank, het operamakersduo Jo Willems/Gerard Ammer- laan en toneelschrijver Jan Veldman.